

GLE DAMO • Sezono so v **novogoriškem gledališču** zaokrožili z "avtistično detektivko" *Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa*

Marsičesa ne razume, pa vendar izve vse

Zadnje uprizoritev **Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica** v tej sezoni, "avtistično detektivko" *Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa*, bodo na malem odru ponovili še drevi in jutri ter prihodnji četrtek, vse večere ob 20. uri.

• ANDRAŽ GOMBAČ

Pošteno je, da je najprej imenovan **Žiga Udir**. Igralec, ki je prejšnjo sezono v mali dvorani zaokrožil z naslovnim vlogom v Jovanovičevem *Ekshibicionistu*, leto pozneje na istem odru igra v prav tako sklepnih uprizoritvah - in igra prav tako kompleksno vlogo "drugačnega", takšnega, ki mu večina baje mora pokazati, kako se živi prav, "normalno".

Udir upodobi glavnega junaka romana *Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa* angleškega pisatelja **Marka Haddona** - avtističnega fanta Christopherja, matematičnega genija, ki se nameni izslediti morilca sosedovega psa in o tem pisati v detektivki. Svetovno uspešnico iz leta 2003 smo Slovenci dobili že leto zatem, v prevodu **Vasje Cerarja** pri Mladinski knjigi.

Za med gre tako po svetu kakor doma tudi odrska priredba **Simona Stephensa**. V režiji **Mateje Kokol** so jo v začetku sezone uprizorili v mariborski Drami, na mali oder **SNG Nova Gorica** pa jo je prav tako v prevodu **Milana Dekleve** v koprodukciji z Gledališčem Koper postavila režiserka **Renata Vičič** z dramaturško pomočjo **Martine Mrhar**.

Po predstavi *Nekaj ljudi išče srečo in crkne od smeha* je tako na istem odru spet zaživel dramatisiran roman. Da imamo opravka z izvorno proznim delom, je najočitneje iz veznih nastopov **Helene Peršuh**, ki igra učiteljico Siobhan in v mikrofon bere odlomke knjige. Sicer pa je tu na delu naoljena gledališka mašinerija, ustrezna avtistični potrebi po redu: tako prostorske kakor časovne preskoke na odru omogočajo premišljeni in natančno izpeljani sceno-

grafija **Milana Percana**, glasba **Mirka Vuksanovića**, svetloba **Sama Oblokarja**, zvok **Vladimirja Hmeljaka**, video, za katerega so ga pod mentorstvom **Jasne Hribernik** poskrbeli **Anja Pateroster**, **Rok Urbanček** in **Tiziano Biagi** z novogoriške Akademije umetnosti...

Christopher iz hladnega povprečja nevsiljivo izstopa že z rdečo majico (kostumograf **Andrej Vrhovnik**), dečka z Aspergerjevim sindromom pa je Udir oblikoval poglobljeno, z naštudirano obrazno in telesno govorico, zdaj z navidez odsotnim pogledom in že hip zatem s paničnim izbruhom. Njegova prostodušnost in radovednost, ki se ne menita za

družbene norme, razkrivata zlaganost "normalnih" in odkopljeta zamolčane družinske skrivnosti.

Očetove notranje viharje prepričljivo kaže **Gorazd Jakomini**, materinsko bolečino in toplino **Anja Drnovšek**, v več vlogah nastopijo še **Medea Novak** (v alternaciji **Andrijana Boškosa Batič**), **Rok Matek**, **Luka Cimprič** in **Jure Kopušar**, vsi vseskozi na odru, tudi kot nemi opazovalci posebnega detektiva. Učinkoviti so še kot soustvarjalci vzdušja - velemestni kaos ponazorijo z oglušujočo kakofonijo, čudeže vsemirja pa s spuščanjem milnih mehurčkov. •

Glavnega junaka, dečka z Aspergerjevim sindromom, poglobljeno upodobi Žiga Udir (desno).

FOTO: PETER UHAN